

POUČENÍ ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCE NEZLETILÉHO DÍTĚTE ORGÁNEM SOCIÁLNĚ – PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

RODIČOVSKÁ ODPOVĚDNOST (zákon č. 89/2012 Sb. – občanský zákoník)

- *Rodičovskou odpovědnost vykonávají oba rodiče a to ve vzájemné shodě a v souladu se zájmy dítěte.
- *Rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dítěte. Svým životem mají být příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině.
- *Výchovné prostředky lze použít pouze v míře a podobě, která je přiměřená okolnostem, neohrožuje zdraví dítěte ani jeho rozvoj a nedotýká se lidské důstojnosti nezletilého dítěte.
- *Zahrnuje povinnosti a práva obou rodičů, která spočívají v péči o dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte, v udržování osobního styku s dítětem, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání, v určení místa jeho bydliště, v jeho zastupování a spravování jeho jmění; vzniká narozením dítěte a zaniká, jakmile dítě nabude plné svéprávnosti. Trvání a rozsah rodičovské odpovědnosti může změnit pouze soudní rozhodnutí.
- *Nežijí-li spolu rodiče nezletilého dítěte, které není plně svéprávné, a nedohodnou-li se o úpravě péče o takové dítě, rozhodne o ní i bez návrhu soud.

PRÁVA A POVINNOSTI RODIČŮ (zákon č. 89/2012 Sb. – občanský zákoník)

- *V případě zájmu nezletilého dítěte spolupracovat s OSPOD, předložit na vyžádání listiny a další doklady a poskytnout nezbytné informace potřebné pro výkon sociálně-právní ochrany dětí.
- *Umožnit pracovníkům OSPOD návštěvu v bydlišti dítěte nebo jiném prostředí, kde dítě žije.
- *Dostavovat se na výzvu k jednání s orgánem sociálně – právní ochrany dětí.

OPATŘENÍ SOCIÁLNĚ – PRÁVNÍ OCHRANY V ZÁJMU NEZLETILÉHO DÍTĚTE

1) Výchovná opatření (zákon č. 359/1999 Sb.)

- *napomenutí
- *dohled
- *omezení
- *povinnost dítěte či rodičů využít odbornou poradenskou pomoc

2) Výchovné opatření, které může být uloženo výhradně soudem (zákon č. 359/1999 Sb.)

- *dočasné odejmutí dítě z péče rodičů a nařízení pobytu ve středisku výchovné péče, v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, v zařízení poskytovatele zdravotních služeb nebo v domově pro osoby se zdravotním postižením

3) Opatření, jimiž může soud změnit v zájmu dítěte způsob nebo rozsah rodičovské odpovědnosti (zákon č. 89/2012 Sb. – občanský zákoník)

- *pozastavení výkonu rodičovské odpovědnosti
- *omezení rodičovské odpovědnosti
- *zbavení rodičovské odpovědnosti
- *svěření dítěte do péče - jiné fyzické osoby, do předpěstounské péče, do pěstounské péče, do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
- *nařízení ústavní výchovy nad dítětem

Každý je oprávněn upozornit rodiče na závadové chování jejich dětí; OSPOD je povinen zachovat anonymitu oznamovatele. Každý je oprávněn upozornit OSPOD na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti; OSPOD je povinen zachovat anonymitu oznamovatele. Každý je oprávněn upozornit soud na záležitosti týkající se výchovy a péče o nezletilé. (zákon č. 359/1999 Sb.)

PRÁVA A POVINNOSTI ORGÁNU SOCIÁLNĚ – PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ (mj.)

- *předním hlediskem sociálně – právní ochrany dětí je zájem nezletilého dítěte, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči
- *poskytnout ohroženému dítěti potřebnou pomoc
- *v zájmu ochrany a pomoci dítěti nebo rodině podat k soudu návrh nebo podnět k zahájení potřebného soudního řízení
- *projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově a s dítětem nedostatky v jeho chování
- *na žádost rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu poskytnout nebo zprostředkovat poradenství při uplatňování nároků dítěte
- *sledovat nepříznivé vlivy působící na děti a činit opatření k jejich omezení
- *poskytnout pomoc rodičům po umístění jejich dítěte do zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (např. pomoc při uspořádání rodinných poměrů tak, aby umožnily návrat dítěte do rodiny)
- *zaměstnanci OSPOD jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se při výkonu sociálně právní ochrany seznámili (výjimky dle § 51 z. č. 359/1999 Sb.)
- *uskutečnit opatření sociálně-právní ochrany vyplývající z vyhodnocení situace dítěte a individuálního plánu ochrany dítěte
- *navštěvovat dítě v obydlí, kde žije, zjišťovat v místě bydliště dítěte, ve školském zařízení, zdravotnickém zařízení, v zaměstnání nebo v jiném prostředí, kde se dítě zdržuje, jak rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu o dítě pečují, v jakých sociálních podmínkách dítě žije a jak se dítě chová a pořizovat obrázkové snímky a obrazové a zvukové záznamy dítěte a prostředí, v němž žije
- *požadovat sdělení informací potřebných k výkonu sociálně právní ochrany od státních orgánů, zaměstnavatelů, právnických osob, fyzických osob, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických a školských zařízení apod.

*požadovat po rodičích nebo jiných osobách zodpovědných za výchovu jejich povinnosti: spolupracovat s OSPOD při ochraně zájmů a práv dítěte, předložit na vyžádání listiny a další doklady a poskytnout nezbytné informace potřebné pro výkon SPOD, umožnit zaměstnanci OSPOD návštěvu v obydlí nebo jiném prostředí, kde dítě žije, dostavovat se na výzvu k jednání s OSPOD

S odkazem na výše uvedené OSPOD upozorňuje v souladu s § 53 odst. 2 a 3 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, na povinnost rodičů či rodiče nezletilých dětí spolupracovat s orgánem sociálně-právní ochrany při ochraně zájmů a práv dítěte.

V případě nespolupráce s OSPOD může být v souladu s § 53 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, rodiči uložena pořádková pokuta až do výše 20.000 Kč, a to i opakovaně.